

౨౦౧౪౯౧

వ తి ది న ము వ క టిం వ (బ డు ను

Vol. 7.

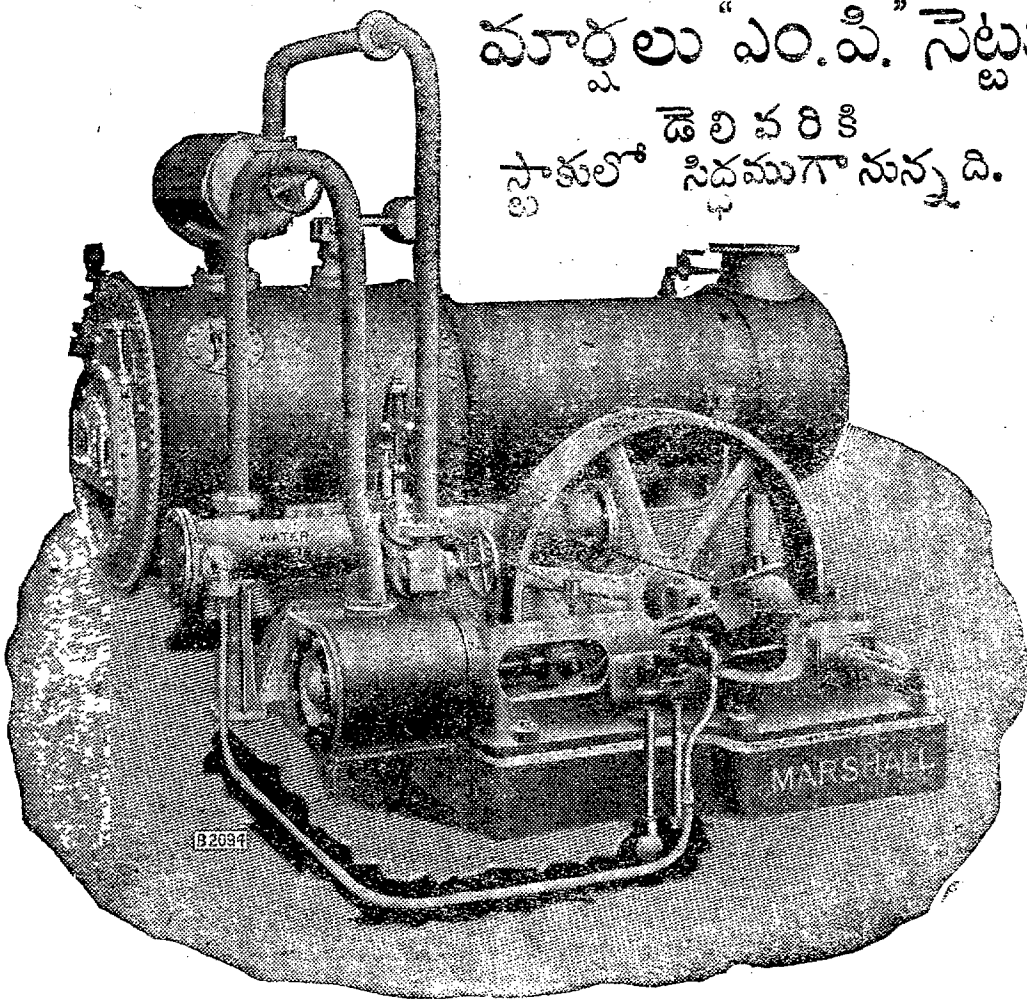
చెన్న చట్టణము 1921 వ సం॥రం జనవరి నెల 18 తేది మంగళవారము

No. 239

తెలుగు భాష.

రా ద్రి వా మి నం వ త్స ర పు వ్య మా న శు ద్ధ న వ మి గ.

నంచిక ౨౩౯

మార్షలు "ఎం.పి." నెట్టు
డెలివరికి
స్టాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

అమృతాంజనము

ఈ నొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెల్గినది.
ఇతర వీరిధమైన నొప్పులను కూడ
ఈ అమృతాంజనమును వాడి
సంత మాత్రమున నయమగును.
వలె ౦.10-0 అణాలు.

మోహితైలము

సీసా 1-8 0-12-0.

తామరతైలము

డబ్బి 1-8 0-6-0

పండ్ల పొడి

డబ్బి 1-8 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి . మదరాసు.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వైపింగు
మొదలగువాటితో పయిన ఉండునది మార్షలు "ఎం. పి." మార్తి నెట్టు
యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరు నా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొన వలెను.

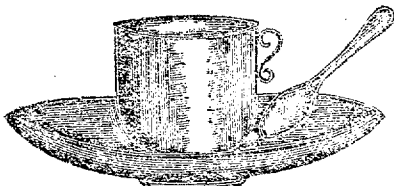
మార్షలు సన్యు & కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

బాన్ ఛెస్: బెజవాడా, తంజావూరు.

నెం. 9 సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

మణిఆయిల్

అయ్యారోగ్యానికివృద్ధి తైలము (బ్రెస్టిఫిక్రిం ఉపయోగము)
శరీరమునకు చిరుజలమునకు వృద్ధిలకు బంపిస్తామే
కొంగులకు బలము, శక్తి, శరీరము, బలము, వాత, కఫము,
పిండి గలగు ముండు శరీరములను శుద్ధి చేయును.
మూలకరికములను నివారించును (కోల్డ్స్ ఈ ముండు చుట్ట
కు శరీరమునకు శక్తికి చిరుజలమునకు చాలక దిగు
కుటుంబమునకు వృద్ధి నివారించును.
వైద్య శాస్త్ర మణిఆయిల్ గోవిందజీ,
అతనిగ్రామ కొవ్వారము, 267, బ్రాడ్వే, బెజవాడా

వెల నులభము ! నిండా వ్రవయోగము !!

మంచి వెండితో తయారు జేయబడిన
కాఫీ నెట్టు.

కాఫీ 2 కి అంగులం యెట్టు వుండును. కెట్ట 5 అంగులములు వుండును. ఇందుకు తగు మెక న్యూక ఉండును. కాఫీ, న్యూకాఫీ బాగాగలవన బంపించుటకుతో వుండును. చూడుటకు అందముగా యున్నది. వై కనిక నెట్టు 1-8 28-0-0, కాఫీ, న్యూకాఫీ కెం 18-0-0, న్యూక 1-8 8-8-0. వ్యాపకులు పోస్తేజీలు ప్రత్యేకము. ఆర్డరు కంప్రకృతు రు 1-8 8 అణాలు కరువ అద్వానములకు. 8 నెట్టు ఒక రుపాయ రియలముకి పోస్తేజీ ఖర్చును కనులవు. కనులం గ్రానేకి.

ది ఇండియన్ జ్యూయలరీ మార్ట్ నగల వర్తకులు,
(పోస్టు బాక్సు నెం. 40.) నగరత్ వేట, బెంగుళూరు సిటీ

అమృతాంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం తామరతయిలం మోహితయిలం
దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాని ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి.
కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగును కోరినచో తక్షణం పంపెదము.

అమృతాంజనం డిపోవారి సుందరమైన 1921 ఉపయోగమైన కొత్త క్యాలండరు

విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నది.

క్యాలండరు వెల 1-కి 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0

వెంటనే వ్రాసుకొనవలయును.

తామరలైలము	పండ్లపాడి	మోహనిలైలము
డబ్బీ 1-కి, 0-6-0	డబ్బీ 1-కి, 0-2-0	సీసా 1-కి, 0-12-0

అమృతాంజనం అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము

దగ్గు, శైత్యము, పడిశము, రామ్మపడిశము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు, మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

చక్కనిడబ్బీతో సహా వెల రూ. 0-10-0 డబ్బా 1కి రూ. 6-0-0 పోస్టుఖర్చులు వేలు.

అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు.

టోకుగా తీయవచ్చు వర్తకులకు, దుకాణదారులకు ఇది మంచిసమయము!

జున్ను! జున్ను!! జున్ను!!!

ఇప్పుడే వచ్చినది.

మేలైన రకము పోను ఒకటికి రూ. 110. చిల్లరగా తీసిన తులము ఒకటికి రూ. 3.

వ్యాకింగు, పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

రక్షణను దరఖాస్తులకు ఈ క్రింది చిరునామాకు పంపుకొనుడు.

Manager, William & Co., 109 Frere Road, BOMBAY.

ముఖ్య గవనింపు.

1920 వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినవి.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road,
BOMBAY.

ఇప్పటికాలము సమస్యించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తక్కువ గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూ దేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తు ప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు వరకములను బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

పై కవిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరలవట్టి వందబడును.

జాండూ పర్ల మ్యాటికల్

వర్కు

ఆయుర్వేద ఔషధముల శేషువారు

బొంబాయి నెం 13.

అచ్చుతోనున్నది

త్వరకము!

తిలకమహారాజ నాటకము

ఇదిపది యంకముల మహానాటకము శ్రీకృష్ణభారత గ్రంథకర్త కవిరాజ శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తికాశ్రమి ప్రణీతము. ఇందు లోకభూమి బాహంగంధర్వ తిలక శిషియైన వానా నరించిన ముగ్ధాశ్రయమున, వారు తేజాభివృద్ధి కొరకు జడివ కష్టములను, వ్యవసరంజరముగా వర్ణించబడియున్నది. దీని వెల రూ. 1-0-0 పోస్టు ప్రత్యేకము. వలయువారు కవి రాజ శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తికాశ్రమి గారి రాజమండ్రి అని వ్రాయవలెను.

హిందూదేశమునందు

తయారైనట్టి మిక్కిలి మేలైన రెడ్ వెనెస్టన్

ఒక గ్రాము వెల రూ. 8-0-0 మొదలకొని రూ. 8-0-0

వరకు గలవు. రూ. 1-8-0 లు వంపిన సాంపిల్లు వంజబడును.

Samson & Co, Triplicane Madras.

549 నమ్మకము 1842

బంగారు, వెండి, రత్నముల

సకలము, ఇతర వస్తువులను

వాటిను యిచ్చిక వుచ్చుకొని వైశేష ఇవ్వబడును.

ఉమ్మడి-రామయ్య కెట్టి,

గురుసామి కెట్టి కంపెనీ,

25, చైవాజువారురోడ్డు, మదరాసు.

సకల వాస్తువస్తువాన, పూచీబోడవ వస్త్రవస్త్ర వరకు తయారుచేసి విక్రయించుట వందబడును. తయారుచేసిన వస్త్రవస్త్ర అతిశ్రేణుగా అర్జునమేరకు తయారుచేసి ఇవ్వబడును. ఒకసారి ఆర్డరుఇచ్చి సకల తయారుచేసికోస్తావారి కలహ మా సమ్యక్ తెలిసికోవచ్చును.

300 ప్రతు లై పోయినవి.

ఆంధ్రవాజ్మయ చరిత్రము.

సంగారి శుద్ధారావుగారిచే వ్రాయబడినది. సీక్కు

క్యాతికో లైండింగు, బంగారు అక్షరములు, 586 పుటలు, 20 శిల్పచిత్రములు, ఫెదర వెంటు అనుకాగితము ఆంధ్రభాషలో

తెలుగు సంకర్షణముల నుండి బయటపడిన పురాణ, శ్రుతి, శాస్త్రములను, వాఙ్మయమునకు, గల సంబంధము చర్చింపగా, శ్రీ

చెలికాని లచ్చారావు గారిచే రూ. 1116 లు ఖరీదునకు వుండినది. శ్రీకృష్ణమంచి రామకంగారెడ్డిగారి పీఠిక వ్రాసి మెచ్చుకొనిరి—(తరి పుస్తకాలయమువారును గొనదగినది.

వెల రూ. 5-0-0 లు. పోస్టు ఖర్చుతో రూ. 5-8-0 లు. 200 ప్రతులుమార్ల వున్నవి. వలయువారు

ఆంధ్ర ప్రతిక,

6/7 రంబుకెట్టిబి, చెన్నపురి, వ్రాసికొనవలెను.

ఒక ఘోరమైనవార్త - కొంకణల్లి.

అయ్యో, మా గ్రామమునకు నడమర వైపున యున్న కొండపై పూర్వము రెడ్డలే నిర్మించబడిన యొక 'భిల్లా' యొద్దు, నీటి వనకొర కొక 'వరువు' నును గలదు. ఈ వరువునకు 'టాక్' యని వాడుక నామము. ఇది అంకులేని లోడిని గొప్పవాడుక. మా గ్రామములో బొమ్మల వనచేయు వారల(వచావుల) పిల్లలు, వరువాలుకు, వదిపాను నువర్సర ముల అడ పిల్ల లిద్దరు, వడ్డెమిరి, మువ్వమ్మిరి. సంకర్షణముల ముగిల్ల లిద్దరు, ఎంమిరి, తోమ్మిరి, వది సంకర్షణ ముల, పిల్లలు (ఒక అడపిల్ల, యిద్దరు మగపిల్లలు) యిద్దరు, మొత్తము ఏనుగుడు 10-1-1921 ఉపయోగము భిల్లాకు వల్ల నీవక్రొక్కతోయి కాలువారి యొక అడపిల్ల పసిపాగా, వాచెకొరకు యొక మగ పిల్ల వాడును, వారికొర కి-కొరకును. ఆ మాగురికొరకు వాల్లకు వాడును, ఈ పిల్లల యొకరి ప్రాణమును రక్షించుటకొరకు (వచాత్పిండి, నలుగురును యొక్కనుమందు మృతులైరి. మిగిలినవగుడు పిల్లలను గ్రామమున కొన్ని వార్ల నుద్యోగగా, పోలీసువారును, కొంతమంది గ్రామస్తులును కొండపై వెళ్ళిరి. వారి గాండ్రచే కవమును బయటకు దీయించిరి సాక్షులము 6 గంటలకు వాడుగు కవములను గ్రామములోనికి దిక్కిలిన వచ్చిరి. గ్రామములో దుకాణములకు కట్టివేసిరి. ఎక్కడ చూచినను గుంపులు,గుంపులుగా నూడి కవములనుగొనిరి చెప్పు కొనుచు, కంటకడి పెట్టువారే యుండునుండిరి. కవముల చుట్టు మూడు 500 లేదా మరి 600 మనుష్యులు గుమికూడిరి. గ్రామ మంతయు దుఃఖాంబుధిలో మునిగిపట్టయ్యెను.

ఆ సమయమున పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు గారును, డి. యెస్. గారును దగ్గరనుండియే కవములను దీయించిరి. వైశేషిక జిల్లా కలెక్టరు (వశేషములనుండి గొప్ప, గొప్ప, ఉద్యోగములు, పిదదు, విద్యార్థులు మరియు అనేకమంది వచ్చుచుందురు. అదియునుగాక మృగాదువు లీలంబరిని ఈకొండ కన్న తల్లికంటిది. ప్రతిరోజు మూడు నెయ్యికుం దీకొండ నలవ జీవించుచున్నార. వీరందరికి వైశేషిక నలుగురిని దిగ మింగిన 'టాక్' యొక్కటియే నీటికంటి. వీరుచుట్టు నల్ల రాల్లు గట్టు. ఒడ్డెక్కడను వాడుచే, నుడు పెక్కి యుండును. ఇట్టి ప్రదేశమున నీడుత్రాగుట గొప్పకష్టముగానున్నది. ఇంక నెంత మంది, యీ టాక్ కన్నులుగావని యున్నచో తెలియదు. కాబట్టి, యిట్టి యాపాదకరమైన ప్రదేశమున కన్నులార చూచి, దానికి దళు విభజనగ మెట్లు కట్టించియో, లేక, వతి వంపునుబట్టియో, నీడు నువాయానముగ నందునటుల జేయుటకు పాటకు లగు ఈ గ్రామస్తులందరూ ప్రార్థించుచున్నార.

కన్నులుమందల విద్యావేదమునకర్థ, వస్తు వీరదర్శనము:-ఈవిధ కష్టపరిదర్శనము సంద్యాలలో ఈనెల 24వ తేది మొదలు 28వ తేదీవరకు జరుగును. రాజధానివిద్యాభ్యాసభారీ మండలవిద్యాకర్త డాక్టరు రాజధాని కావనిర్యాసభారీ కర్షులలో కొందరు ఈకథకు విచ్చేయుదురు. విద్యావేద యొక కష్టపరిదర్శనము చూపుట గాక రాజధానిలోని వివిధభాగములందు సత్కార్యనిర్వహణను కృతసామర్థ్యకరములు ఉత్పత్తి యగు భాగ్యములు అడవులలో వెళుగు వివిధవృక్ష వాతులు,చుక్కములు, నరకులు, ఆరోగ్యవేదములనుగూర్చి సమములును ప్రదర్శించబడును. కొంతమంత్రుల కృతసామర్థ్య పాఠశాలాధికారులచే భూమిని సేద్యముచేయునట్లు వరులను గూర్చి ఉపకృత్యనిర్వహణయేగాక కృతసామర్థ్యముల పరిశ్రమముగా ప్రదర్శించబడును. ఆరోగ్యవేదములను బోధించు 'కుక్' మొదలగు వాటికలముల మనోరంజకముగా నెల్లూరి వాటిక సభ వారిచే ప్రదర్శించబడును. ప్రతీదినమును సాయం నరకులముల బాగాభివృద్ధికరములగు సంకయములను మజిలీ లాంతరు సాహాయ్యమున నుపకృత్యనిర్వహించును- ఆంధ్రవేదము నందలి ముఖ్యసిద్ధాంతగ్రంథకర్తలచే రచించబడినగ్రంథములను వివిధములగు దూది ఉన్న పట్టుతో యింతరిముల సాహాయ్యమున చుక్కలసాహాయ్యమున కయారుచేయుచున వస్త్రములు ప్రదర్శించబడును. చింతలముల తిరుగులగు లితులు లాసంగు బడి వారలచే ఖనోసారములగు ప్రదర్శనములు గావింపబడును.-కె. పాచ్. యెస్. వారాయణు, వార్యదర్శి.

ఈనెల 6 వ తేది గురువారమురాత్రి శ్రీరామగ్రంథాలయమువలమున కొండకొల్లుగ్రామములో గుడివాడతొల్లూరా వైదపాదపూడిగ్రామ కాపురములు గుడ్డ విక్రయాభంగారిచే సావిత్రిపాఖ్యానము మాజికథా జెప్పబడియెను. అందు జేక ముసందు ప్రస్తుతము జరుగుచున్న రాజకీయాంశోకసమయకు సమ్మేళనములను మిక్కిలి మధురముగను, ఉత్సాహపూరితముగను తర్కభావాలతోపాటు జేసి, సభ్యులవాసందజేసిరి. -వార్యదర్శి.

మీ రాజు సేల్వూరు బిల్వూరు ఇంకా మూడు వాటికి పద
 జులది లేదు మూడు పల్లెలూ కృష్ణను జూచి, కల్పకృత్తో
 రాజు నుభుక్తుగ వింభానగింపి రయనాక. నన్ను నని తెలియ,
 నన్నది. — ఒక బిలేభుజుడు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1921-న నెల జనవరినెల 18-న తేది

శుక్రవారము.

కార్యోత్సాహము

నాగపురపు కాంగ్రెసు సభాతీర్థానము, కలకత్తా తీర్థానమును సంకుచితపరుప లేదనుటకు, ఫలితములే నిదర్శనములు. జాతీయవాదులందరూను ఏకాభిప్రాయమై సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధికి కృషిసలుపుచున్నారు. జాతీయపాఠశాలలను దేశమందంతటను నెలకొల్పుటకు ప్రబలప్రయత్నము లిపుడు జరుగుచున్నవి. ఆంధ్రదేశమునందు పలుతావులు జాతీయపాఠశాలలు స్థాపింపబడుచున్నవి. మహారాష్ట్రదేశమునందు జాతీయవిద్యావ్యాపకము గావించుటకు పూనాజాతీయవాదులు శక్తివంచన లేక పాటుపడుచున్నారు. తిలకు మహావిద్యాలయమునందు, పని బాగుగ సాగుచున్నటుల తెలియుచున్నది. గాంధీజన్మస్థానముగు ఘూర్జరదేశ్ మీవిషయమై ముందంజ వైచుటలో వింత లేదు. ఇంతవరకును పాఠశాలల బహిష్కారము విషయమై సందేహమాననముతో ప్రవర్తించుచున్న వంగదేశప్రముఖులు, నాగపురపు కాంగ్రెసు తీర్థానమును సఫలపరుచుట కత్యంతోత్సాహముతో బనిచేయుట సుభసూచకము. సహాయనిరాకరణకార్యక్రమమును పూర్తిగ కొనసాగించుటకు, చిత్తరంజనదాసు ప్రభృతులు కృత నిశ్చయమై యున్నారు. కలకత్తా కళాశాలలన్నియు, జాతీయగుచున్నవి. ఇదివరకే జాతీయ కళాశాల యొకటి కలకత్తాలో స్థాపితమై పనిజేయుచున్నది. విద్యార్థులందరకును విద్య గలుపగలిగిడి పెద్ద కళాశాల నొకదానిని త్వరలో స్థాపించెదమని దాసుగారు వాగ్దానము చేసియున్నారు. ఇంతియ గాక కళాశాలాధికారులుగూడ, తమ కళాశాలలను జాతీయ కళాశాలలగ మార్పుటకు సంసిద్ధులై యున్నందులకు సంతసింపవలసియున్నది. వంగవాసి కళాశాలావిద్యార్థుల ప్రతిష్టాపనమును జాతీయకళాశాలగ మార్పుమని, అధ్యక్షుని గోరిరి. దాసుగారు యధ్యక్షుని సమీపించి, విద్యార్థుల కోర్కెలనుగూర్చి తెలుపగ, తాము విద్యార్థులకోర్కెలను కొనసాగించెదమని అధ్యక్షులు చెప్పిరి. అందుమీద వంగవాసికళాశాలను జాతీయకళాశాలగ మార్పువలయునని దాసుగారు కోరిరి. విద్యార్థులు బుద్ధిపూర్వకముగ కళాశాలలను వదలిరే లేక బలవంతముమీద నటుల గావించిరే తనకు ముందుగ దెలియవలయునని అధ్యక్షులడిగిరి.

ఈ సంగతినే దాసుగారు బహిరంగసభలో విద్యార్థుల నడుగగ, తాము మనఃస్ఫూర్తిగ నీకార్యమునకు గడంగితిమని విద్యార్థులందరను నొక్కపెట్టున జవాబుచెప్పిరి. అందుమీద, విద్యార్థులందరూను ఈ విషయమును వ్రాతమూలమున దెలుపవలయునని గోరగ వారందుకు సమ్మతించిరి. అధ్యక్షునికి విద్యార్థుల ప్రకటనము పంపబడును. వంగవాసికళాశాల త్వరలో జాతీయకళాశాలగ మార్పుబడునని విశ్వసించెదము. సిటీకాలేజి అధ్యక్షులు గూడ విద్యార్థులయెడ సానుభూతి జూపిరి.

తమ కళాశాలలను రెండుభాగములుగ విభజించి, ఒక భాగమును జాతీయ ప్రతిష్టాపనముగను, వేరొక భాగమును విశ్వవిద్యాలయమున కనుబంధముగను జరిగించెదమని, వీరు విద్యార్థులకు వాగ్దానము చేసిరి. ఇందుకు విద్యార్థు లంగీకరింపక కళాశాల సంతను జాతీయప్రతిష్టాపనముగ మార్పువలయునని గోరినను, అధ్యక్షులు కొంతదారికి వచ్చుచున్నారనుటకు సందియములేదు. నూతనముగ నెలకొల్పబడెడి కలకత్తా జాతీయవిశ్వవిద్యాలయములో, తాము చేరి పనిచేసెదమని, సి. యఫ్, ఆంధ్రాసుగారు వాగ్దానము చేయుచున్నారు. ఇదివరకే పనిచేయుచున్న జాతీయకళాశాలలో నేతమొదలగు వృత్తులు నేర్పబడుచున్నవి. భావప్రపూరితముగ వంగదేశ మీతరుణమున ముందంజ వైచి, కేవల స్వవిషయములందే గాక దేశమున కంతకును సంబంధించిన విషయములపట్ల గూడ, ఆఖండత్యాగము జూపగలుగునని ప్రపంచమునకు వెల్లడి గావంపగలదు. పంజాబులో లాలా లజపతిరాయిగారు రూరకుండలేదు. వారికి గల సందియములెల్లను వీడినవి. దయానంద ఆంగ్లోవేదిక్ కళాశాలాధ్యక్షు లగు లాలా హనురాజుగారి కొక లేఖను వ్రాయుచు, త్వరలో నా ప్రతిష్టాపనమును జాతీయప్రతిష్టాపనము గా వింపుమనియు, ప్రభుత్వపుగ్రాంటును వదలినందుచే రెండుసంవత్సరములవరకు గలిగెడి ఏబదివేల రూపాయలతోటును తాము చెల్లించెదమనియు, కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి నిర్ణయమును తమకు రెండువారములలో దెలుపవలయుననియు, గోరిరి.

ఇంతియ గాక, పమనారు సంవత్సరములు వైజ్ఞిక విద్యార్థులు ప్రస్తుతకళాశాలలో విద్యనభ్యసించుట తప్పని మహాస్ఫూర్తిగ భావించుచో వెంటనే వానినివదలి ఒక్కసంవత్సరముపాటు దేశసేవలో నిమగ్నులై యుండుదని లజపతిరాయిగారు పత్రికల ద్వారా హెచ్చరించుచున్నారు. దాసు, లజపతిరాయి మొదలగుప్రముఖు లీతరున కృషిసలుపుచున్నపుడు, కార్యము నెరవేరక మానదు. బర్మాలోగూడ జాతీయపాఠశాలలు స్థాపింపబడుచున్నటులను, కళాశాలలను మూసిన విద్యార్థు లీ పాఠశాలలలో ఉపాధ్యాయపదవిని వహించుచున్నటులను, వార్తలలో గలదు. ఆలిఘరు జాతీయవిశ్వవిద్యాలయము బాగుగ కొనసాగుచున్నది. విద్యాసంబంధ మగు కార్యక్రమమున కింతవరకును ప్రతికూలముగనుండిన అమృతబజారుపత్రిక విద్యార్థులచర్య నభినందించుచు “విద్య కొంతకాల మాగవచ్చుచుగాని స్వరాజ్యమాగనేరదు” అని వ్రాసినది. ఈ వాక్యమునందు నత్యమంతయునను గలదు. స్వరాజ్యము లేనిది, హిందూదేశము నాగరికప్రపంచములో నేమాత్రము తలయెత్తుకొని తిరుగనేరదు. తనకు ఇంటియందును వెలుపలను జరుగుచున్న యవమాన పరంపరలను దొలగించుకొనజాలదు. స్వధర్మము ననుష్ఠింపజాలదు. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై, దేశమిపుడెట్టిత్యాగమును గావించినను యధిక మనిపించుకొనజాలదు. నాగపురపు కాంగ్రెసు సభాతీర్థానమును కొనసాగించుచో, స్వరాజ్య మొకసంవత్సరములో చేకూరునను దృఢవిశ్వాస మెల్లరమనముల నావహించి యున్నది. దేశమున కార్యోత్సాహము వెల్లివిరియు చున్నది. పాంచాలమున స్వరాజ్యాశ్రమముస్థాపింపబడెను. అన్ని రాష్ట్రములలో స్వరాజ్య సాధనిర్మాణముకొరకు, దేశీయు లీ సమయమున తమ యావచ్ఛక్తిని వినియోగించుచో, ఒక్క సంవత్సరములో కార్యసిద్ధి గలుగకబోదు.

కార్యోత్సాహము దక్షిణదేశమునం దింకను, పరిస్థుట మగుటలేదు. నాయకులు త్వరలో కార్యదీక్షబూనుట యావశ్యకము.

ఆంధ్ర ప్రాంత నిధ్యము.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమున ఆంధ్రులకు తగిన ప్రాతినిధ్యము గుమరలేదని ఇదివరకు సూచించియుంటిమి. వైశాల్యమును జనసంఖ్యను బట్టి చూచిన, వైశామురాష్ట్రముతో గలిసిన నాంధ్రదేశము చెన్నరాజధానిలో మిగిలిన భాగములతో సమానముగనున్నది. అట్టితరీ, మద్రాసు రాష్ట్రమునకు 25 మందియు, కర్నాటరాష్ట్రమునకు 16 మందియు, కేరళమునకు 5 మందియు సభ్యులుండగ, ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు 20 మంది సభ్యులు మాత్రమేయుండుట అసభ్యముగనున్నది. తుదకు తమిళరాష్ట్రముతో నయినను సరిసమాన సంఖ్య లేకుండుట, లోప భూయిష్టముగ నున్నది. ఇంతవరకును మద్రాసు ఆంధ్రదేశముతో నొక మండలముగ పరిగణింపబడుచుండెను. ఇకముందు నుండియు తమిళరాష్ట్రమునకు మద్రాసు రాజధానిగ నుండును. చెన్నపురియందు, అన్ని జాతులప్రజలును గలరు. చెన్నపురిని అరవ పట్టణమని గాని ఆంధ్రపట్టణమని గాని పిలుచుటకు ఏలులేదు. బొంబాయిరాష్ట్రములోగూడ నిట్టిపరిస్థితులే గలవు. అక్కడ చక్కని ఏర్పాటు గావంపబడినది. మహారాష్ట్రమునకు 16 సభ్యులును, గుజరాతుకు 12 సభ్యులును, సింధుకు 9 సభ్యులును, ప్రత్యేకింపబడిరి. అన్ని జాతులును కలసియుండెడి బొంబాయి నగరమునకు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య మియ్యబడెను. 7 గురు సభ్యులు బొంబాయి నగరమునకు ప్రసాదింపబడిరి. అట్టి ఏర్పాటునే చెన్నరాజధానియందు జేయవచ్చును. తమిళరాష్ట్రమునకును, ఆంధ్రరాష్ట్రమునకును, సమానసభ్యుల నిచ్చి, అన్ని జాతులును కలసియుండెడి చెన్ననగరమునకు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య మిచ్చుట భావ్యముగ నుండును. తమిళరాష్ట్రమునకు మధురపట్టణమునో తిరుచనాపల్లి పట్టణమునో రాజధానిగ జేయవచ్చును. ఈ ఏర్పాటు ఎల్లరకు సమ్మతముగ నుండునని తలచెదము. రేపటి ఆదివారమునాడు విజయవాడలో గూడెడి, ఆంధ్రరాష్ట్రజాతీయోపసంఘమువారు ఈవిషయమునుగూర్చి యోచించి, తమ యభిప్రాయమును కాంగ్రెసు అధికారులకు దెలుప గోరెదము.

ప్రభుత్వకార్యదర్శి

నూతన రాజప్రతినిధి నియమింపబడుటచే, అందుకు సంబంధించినచర్య ఆగిపోయెను గాని, ఇంకను, ప్రభుత్వకార్యదర్శిపదవి విషయమై చర్చ విశేషముగ జరుగుచునే యున్నది. మాంటాగుగారు తమపదవికి రాజీనామా నియ్యవలయునని ఆంగ్ల దేశపత్రికలు కొన్ని గోలచేయుచున్నవి యూధమతస్థు లొకరు రాజప్రతినిధిగను, మరియొకరు ప్రభుత్వకార్యదర్శిగను, మరియొకరు పాలిస్టీరు గవర్నరుగను జేరి పరిపాలించుటచే, పెద్ద యుత్పాతము గలుగునని యీపత్రికలయంద్రేక్షము. ఇంతియగాక, గాంధీని తదితరనాయకులను ఇంకను నిర్బంధింపక విడిచినందులకు మాంటాగుగారిజై నీ పత్రికలు దాడివెడలుచున్నవి. రాయిబారిలో దురవస్థకును, గాంధీకిని సంబంధము గలిపి, యీ పత్రికలు నిప్పులు గ్రక్కుచున్నవి. వీని మనోరథ మీదేరుటకు, ఆస్తిను ఛోబడ్లెనుగారి వంటివారో, లేక చర్చిల్ వంటివారో, ప్రభుత్వకార్య

3. తొలి పెండ్లి లేదు.

మా తృప్తి

(-0-)

కలకత్తా విద్యార్థుల పరమోత్సాహము

(-0-)

తలిదండ్రులు నమ్మించుట

(అమృతబాదు ప్రతిక నుండి)

మహానరంభము.

(-0-)

కలకత్తాపురమునందలి ఉత్తరభాగమునందు గల విద్యార్థులలోని విద్యార్థులు పాఠశాలనుండి తేలికపిస్తానందననక నిన్ను ప్రజలకు పరమోత్సాహము కలిగెను. గురువారమునాడు విద్యార్థులు చావులో జరిగినవలె తెలిపినట్లు చాల మంది విద్యార్థులు కలిగినవారమునాడు కాలేజీ చావులో నుండి విరగివచ్చినందున గేర్పడిరి. పాఠశాలలకు క్యేజింజి వారి వ్యవస్థల వారుపోయి వారిని ప్రోత్సహించెదన. వారు దౌర్భాగ్యము చేయదలవలెద. దాని ప్రకారము విద్యార్థులు వివిధ కళాశాలలకు పోయిరి. “ఇయి నవోత్సాహంబికి జయ” యను నినాదములను వారు చేయుచుండిరి. “మీదే మాతరమ్మ” కుధ్యని తెలలేగు చుండెను. కొందరు జవహర్లని ఉత్తరమును ఊరేగించుచు తీసికొని పోయియుండిరి. ఇట్టి నరంభము తెన్నియో పురమునందు జరిగియుండెను.

సామ్యవద్దలి.

ఉత్తరభాగమునందుగల కళాశాలల నన్నిటిని మాత్రమే నిధి చూచియుండెను. విద్యార్థుల కార్మికలనుమందు దౌర్భాగ్య మెంతమాత్రము లేదు. విద్యార్థులు పరమోత్సాహముతో నుండిరి. వారములందు తమమ యంతమాత్రము మాట్టుకు లేదు.

వంగభాషీ కళాశాల.

ఇందలి విద్యార్థులు కళాశాలనుండి విద్యార్థులను వెదకుగ నుండి అవరణముతో నేమి జరుగుచుండెనో నిరీక్షించుచుండిరి. కలుగురు మాత్రమే వాగులలోనికి పోయిరినియు ఆ నలుగులలోనై నా ఒకరు జల్లి తిరిగివచ్చెననియు మాత్రమే నిధి విచారించగా తెలిసెను. అచటగిరితోనే ఉపాధ్యాయులు కాలక్షేపము జరుపుచుండిరినాడ విద్యార్థుల అవకాశం తెలిసిరి.

రివ్వనుక కళాశాల.

ఇందలి విద్యార్థులు వాగులోని పోయియుండెదట వాగులో చాలా మంది జయకు గుమిగుమిడిరి మా ప్రతినిధి అక్కడికి పోయినప్పు యొకవిద్యార్థిమాత్రము కాలేజీలోనికి వెళ్ళి క్రియింపించుచుండెను. అప్పు డె కలలో కొంద రరనిని అడ్డగించుకొనిపోగా వారిట్లు చేయవలెనని తనిరరులు నివారింజిరి. వారిట్లు తెలిసిరి. “అదియెందుకు నాయ కా? సామ్యముగ జరుగ నీదౌర్భాగ్యమెందుక? వెళ్ళవలసినవా గు మానని కట్టుకట్టివో కల్లసియ్యండి. ఒకరులేపోలే వచ్చు చు కలుగదు. వారియొక కళాశాలవెట్టుకుట తాకునారదు.” అ విద్యార్థి వివరణ అవలంబి వెళ్లెను పాఠశాల చదువుకొనుటకు ఒకసభ

వంగభాషీ, రివ్వనుక కళాశాల విద్యార్థులు తరువార మిద్దాపుర చావులో సభ చేసిరి. అది జనీరంగసభకాదు. వారందరు 1 1/2 గ నుండిరి.

రివ్వనుక పాఠశాల

11 గంటల సభవై పాఠశాలలోని 300 మంది బాలు రు వంతమాతర మని కేళువేయచు పాఠశాలనుండి తేలి వచ్చిరి. వారందరు వెంటటి నాలుగుకరకులలోనివారని మా ప్రతినిధితో నెప్పిరి

సిటీ కాలేజీ.

విద్యార్థులలో చాలామంది సిటీకాలేజీకి వెళ్లెను. కాలేజీని ఓదలి వెట్టెదనని మావంటింబెండు ప్రతిమానికొని గల. వారి కార్యము లేకపోయెను.

15 వ తేదీని సిటీకాలేజీ విద్యార్థులు అరుహర్లను దిగులో సభచేసి వారి కామితార్థములను వెల్లింజిదగిని వాగులలోనికి వెళ్లెనాడ జనకొనిరి. కేంద్ర విద్యావనన వారు ప్రెస్విరానానకు తంపుకొనిరి:-

“సిటీకాలేజీ అభికారులకు.”

సిటీ కాలేజీ విద్యార్థులైన మేము విద్య

భార్యముగ మనవి చేసికొనుచుంటిమి. వాగపురములో జరిగిన వాతేయ మహాసభ యందును, విద్యార్థి మహాసభ యందును చాలమంది నిరాకరణము నంగీకరించి యుండుటకు మేము చాలామారు మాతోలింజి మాకళాశాలకు వాతేయ విద్యాలయముగ మార్పుట యజితమని తలచుచుంటిమి గత ర్నమెండు పాహాగ్యము పొందమాడెద ననియు, విశ్వవిద్యాలయపు సంబంధముల జరిగిపోయెను ననియు మాకే తలచుచుంటిమి. అట్లు చేయనియెడల మా కామితార్థ మిదేశవర మను మేము కళాశాలకు రాదనుచుంటిమి.

కావున మీరు మాకోరికలను కృతీకరింపక పోవవార ము అవల మినికృత్యమును వెల్లడించెదమగాక !

ఉత్తరగింపు

సిటీకాలేజీ విద్యార్థులు.

వై విద్యావన చేసినవెనక (ప్రెస్విరాను విద్యార్థులను విలి పించుట. ప్రెస్విరానుకేంద్ర మామలు తెలిపెను “నేను మీర కృతీరేకముగ లేను. సిటీకాలేజీ వాతేయవిద్యార్థులకు మాత్రమే యుననియే నా యభిప్రాయము. గతర్నమెండు విశ్వవిద్యాలయ లలో నుండుట క్రియింజివార చదువుకొనుటకు వారియొక కాళను వెట్టుమని నేను అభిప్రాయమున కొరకును” నా కలులు జివర వెట్టిరట. “మీరు నాతో యేకభావించెదరను కొందును. కాలేజీలో రెండుకాళులు యుండును. ఒకటి వాతేయవిశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించి యుండును. రెండవది గతర్నమెండు విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించి యుండును.”

(ప్రెస్విరాను సభలోనుండి వెల్లినవెనక విద్యార్థులలో చాలామంది మరలసభ చేసి కేంద్ర విద్యావనను వివరణచిరి ఆయా-మా కోరిక వననింజి కళాశాలలో కోరి థాగమునే మీరు నవోత్సాహముగ మార్పుదలచి యుండిరి మీరు తూర్పుకాలేజీనందన నవోత్సాహముగ మార్పుదలచుట.

ఉత్తరగింపు

సిటీకాలేజీ విద్యార్థులు

రాజధాని కళాశాల.

రాజధాని కళాశాలలో గడచినదియు. అందుండి విద్యార్థులు గుమ్మములవర గుమిచుండిరి. అంతట గండలికోయన్ను దని వెనుండి చూచెనాటికి తోయనగాని మా ప్రతినిధి అంత (ప్రెస్విరానును చూచి మాట్లాడగా అక్కడ లేదని తెలిసెను మామూలుగ పాఠశాల జరుగుచుండెను. విద్యు యేమి నా లేదని విద్యార్థులు వెట్టిరి.

విద్యార్థులకు కళాశాల.

వంగభాషీ, రివ్వను, మున్నగు కళాశాల విద్యార్థుల యందు మామలు యుత్సాహమే విద్యార్థులకు కళాశాల విద్యార్థులందును కనిపించుచుండెను. కళాశాల ద్వారముల లో గుంజటి మూసియుండెను. కాలేజీకి అయిదుకు, అవలంబి నాడ విద్యార్థులు జరిగిరి. వాగులకు వెళ్లెదన కొందరు విద్యార్థులను ప్రోత్సహించెరి. వెళ్లెదన కొందరు వారిని అశ్వంతరము వెట్టి లేదు. వాగులు మామూలుకు వలె జరుగుట లేదనియు తదిమోత కోరికలతో విద్యార్థులు జరిగిపోవు నియమ మాత్రమేనిధి ప్రక్షింక ప్రావెనకు ఒకరు వెట్టిరి. వాగులతో చూడక కొందరు పాఠశాలను విడిచి యిరి. కొందరు వెట్టుటలేదని కోయెను.

స్కాటిషు చర్చికు కళాశాల.

మా ప్రతినిధి విచారించగా ఇందులోని విద్యార్థులలో గలము మంది కళాశాలకు వచ్చుటలేదని తెలిసెను వారు కార్మిక లెనురాజులో సభలో, కళాశాలకు పోనూడదని నిశ్చయించుకొనిరి. కృతీగీరముతో సభ ఉద్దమించెను. అందులకు విద్యార్థులు “వంతమాతరం గంభీరమని” నాకీ జెయి. యని కేళువెట్టుచు కార్మికలను విధి వెంట బయలుదేరిరి రివ్వ వాత మాత్రమేనిధిపోయి (ప్రెస్విరాను విరగెను దాక్కడ వాటు లో మాట్లాడియుండెను. మామూలుగ వాగులు జరుగుచుండె

నని అరడు తెలిసెను. కళాశాలకు రానివారిని గురించి వారి సభచేసి వారిని గురించి వారి అరదంత అన్ను వెట్టుటలేదను.

సెంట్రలు కళాశాల

ఇందులో చదువు విద్యార్థులలో రెండుకుండుకుండి లేదనిచ్చిరి. (ప్రెస్విరాను కే. అర్. వోనుగాలితో మాట్లాడు కళాశాలకు వారియొక విద్యాలయముగ మార్పుదల కన్ను విద్యార్థులు కోరిననియు, ఏమీక వెట్టియుండి నుగతి సంవర్స ము తెలుసు మామనో చూడవలయుననియు జరుగు తెలిపినట్లు వెట్టిరను. వచ్చిన కలుగురితో వాగులు జరుగుచుండెను. తల్లిదండ్రులకు ముందుగ కనుక్కొనుట నుండిదని అరడు తెలిసెను. దౌర్భాగ్య మందమాననక ఉద్యమ వారమున యుద్దేశమే యునకు కొందరు వేళాకోళముతో, తనివెట్టియో తుప్పకములను కొందిరిని లాగుకొనుచుండిరిని అరది తెలియకచ్చెను.

సెయింటు జేవీయరు కళాశాల

సెయింటు జేవీయరు కళాశాల విద్యార్థులు కలవారి: ము 10-30 నిమిషములకు సభచేయుదురు. పాఠశాలలో నుండి తేలి వచ్చిన వారు కచ్చిమి లే యి. తలసియుండునో వారన్నదాలో చన చేయుదురు.

విల్లింగుటను చావుసభ.

ఫేదపురము నుండల వాస్తవ్యులకు 70 విద్యార్థులు 15-వ తేదీని 2 గంటలకు విల్లింగుటచావులో నుండిరి. ప్రావోవచనమును వండితుడు సభాసమలంబించెను. 4 గంటలకు కచ్చి కచ్చినివారందరు ప్రభుత్వపాఠశాల కేంద్రముండిన విద్యార్థులలో చదువుకొనుటకు అంగీకరింజలేరు. వారు వేళలలోని మూల మూలమిపోయి ఉద్దమలచా అరుచున్నవారిని నేనింబదెనునది.

క్రైస్తవముగనుండుట

జనవరి 15-వ తేదీని 15-వ తాళంనా దిధిమండి బాగులు జరిగె మహాసభను ఉద్ధి వార్డులువాసిరి. సాయంత్రముకు సభజరిగె విద్యార్థులు పాఠశాలలకు క్రియింజుట్టు నిర్లంబునకొనిరి. వారికల్లిదండు తమకొనుచుండిరో నేనుకచ్చి దలచిరి. నేను చాలమందితో మాట్లాడి యుండిరి. వారిందరు నంబిచ్చి కరముగ నుండెను. వారివారము లిది:-

- (1) ప్రస్తుత సభకు పోలేను దెప్పకును
- (2) అందరకును వారివల్లి తెన్నియో విధముల చెడి పాపు యిడిరి. వారు సామ్యము నుగి కావలెవ్వము. తమకు నిలకంజి యెందు యుండిరి.
- (3) చదువుకొనిన వారిలో చాలమంది ఉద్యోగములు దొరుకులేదు.

ఇది తెన్నియొ బట్టిమాడగా వారియొక మహా విద్యార్థులందును వా నా కోసనానునని తోచవలసెను.

ప్రభుత్వోద్యోగమునకు రాజీనామా నియ్యుట

కలకత్తా మహాసభలో ప్రావేషమునామన్న దెప్తాత్మ: లేదా నేనువచ్చుచు నకు దాక్కడ ప్రత్యేకచర్చసభాను యం. యే. పి. హె. డి. వారు వాగపురములో జరిగిన కేళింజుచునా జన సభాకీర్త్యావలెను జనమునివారమును నిలబడిరి తను యుద్యోగమునకు రాజీనామానిచ్చిరి. వారి గా నీ నా మా యుత్తర అనుగ్రహంబు బొందువర మయన్నాము.

కలకత్తా రెవ్వు కలెక్టరేటుగాలి:-

ఆయా కేసరకై యాయుద్యోగమునకు రాజీనామానిచ్చుటకు మాత్రాంతమాత్రాకర నా నేను వాతేయము వెట్టుచున్నాము. వాత దేనిని మీరు త్వరతోనే యంగీకరించదరని నున్నాము నామ.

ఇట్లు

(50) పి. సి. ఘోష్.

దాక్కడ ఘోషనాడ దక్కా కళాశాలలో జరిగిన విద్యార్థులలో వారు తెలిపినవారు. ఏను 1918 వ సంవత్సరంబున బి. యే. కేరిక్కుమందు చాలా మునుకు ఉత్తర్యులైరి. బికి కెమిస్టరీలో 1 వాను మోయుకచ్చెను. ఆందరింబెం తెట్టెనా కచ్చివారలైరి 1918 వ సంవత్సరములో యం. పి. కేరిక్కు అందకొకై నెట్టుకగా ప్యాపైరి. ఆ సంవత్సరము వారికి బంజావతరము జవహర్ము నునందిరి తదనంతరము 1918-1919 సంవత్సరములలో (జేసి జేసి) కాలేజీ లాగులేరట. రిలో దెట్టెన్ద్రుమను చుడేసిరి. వాతేయిని సంకోధముల కొన్ని లుండిరి తెమనా సానైటికాది ఇద్దరులతో ప్రకటించుడిరి. ఒక్కరి సంవత్సరము కేరింజిటే సంవత్సరములో బికి దెప్తాట్లే యన్నెమాద్రుల జరియాయెను. అందరింబెంబుల కేళియాల యుండిరి వెంటటి బర్యాలుము. వారికి రో మాకు ముగత 500 రూప్యములు వేదనము వచ్చుచుండ కనివారింబు

రంగుల విద్యార్థుల నుండి అంత పెరిగింది.

కోయిలబ్రతును నందరికి, అగ్నికల్పైరలు వాల్చే, గజర
మెంటు ఎంటుమాట్లను గావింపజేసి అమంతును తెప్పించి
కోనబారికి, అమంతును ఏదిధనుగా వాడవలెనో నివరణగా
దెలుపు ఒకశిష్యుని కనుమోడ, ఉచితముగా కుంకలుదును.

Grave Irish Situation.

A Week's Figures.

Fight at Wandsworth.

(REUTER'S)

LONDON, January 15.
A number of armed men, stated to be Sinn Feiners, created a disturbance at Wandsworth at 1 o'clock this morning. Several shots were fired and one arrest was made.

LATER.—An Irishman named Kenny was remanded for a week at the Battersea Police Court to-day charged with others, who have not been arrested, of shooting, with intent to murder two constables and attempting to set fire to oil barrels at the Vacuum Oil Company's premises at Wandsworth.

The disturbance at Wandsworth was a remarkable affair. A policeman, at 1 o'clock in the morning, noticed a motor-car outside the premises of the Vacuum Oil Company. A number of men alighted and climbed the wall. The alarm was raised, when the police entered the grounds. There was a fierce fight in the darkness. Shots were fired, but there were no casualties. Twenty men are believed to be concerned in the affair, but only one was arrested. A search of the premises to-day revealed the fact that holes had been bored in a dozen oil barrels. The raiders had brought bottles and tins of petrol. Apparently a great fire plot was frustrated. Sixty-thousand barrels of oil were stored in the premises covering nine acres.

A later message states that Scotland Yard confirms that Sinn Feiners were responsible for the outrage.

An official account says that three men were approaching the Vacuum premises, when they were challenged by a policeman, who grappled with one, who fired, missing twice. All three got off, firing, but a man was subsequently arrested in the vicinity of the premises. He had in his possession Sinn Fein letters and a revolver. Incendiary material was found inside the premises.

Serious Riots in Cork. Continued Firing.

LONDON, January 16.
There was serious rioting in Cork last night, following an attack upon two policemen coming from a football match, both of whom were wounded. Armed police in motor-cars proceeded to clear the streets. Firing continued during the afternoon and night. There were a few other casualties, including a customs officer who was shot dead and two women and 4 civilians who were wounded.

Remarkable Raid on Dublin. Authorities' Confusion.

LONDON, January 17.
Military authorities made a remarkable raid in Dublin early yesterday morning and operations are likely to continue for three days. Densely populated area nearly half mile square, in the heart of the city, is occupied: armoured cars and tanks are in the position and sentries are posted. Barbed wire barricades have been erected and by seizure of three bridges, Dockland has been cut off. Troops have occupied commanding positions in high houses, have sand-bagged windows and mounted machine-guns. The reason for the raid has not been disclosed but it is believed to be connected with search for urgently wanted men or, alternatively to locate a suspected arsenal. House to house search is proceeding and six arrests have been made. Nobody is allowed to enter or leave the proscribed area. Searchlights were playing last night.

The O'Callaghan Squabble. Temporary Settlement.

LONDON, January 16.
A Washington message states that the squabble with regard to Mr. O'Callaghan has been temporarily settled by the Labour Department, permitting him to come ashore and reshuffle as a seaman for abroad. This step apparently stays the execution of the State department's deportation order, which still stands.

American Disarmament. Dr. Wilson's Intervention Requested.

LONDON, January 16.
A Washington message states that the Foreign Affairs Committee of the House of Representatives has approved the joint resolution requesting Dr. Wilson to convene an International Conference to discuss disarmament.

Colonial Secretaryship. Mr. Churchill to Step in.

LONDON, January 16.
Sunday papers regard Mr. Churchill as almost certain to go to the Colonial Office, to which, new Middle Eastern department, including Egypt, Palestine and Mesopotamia, is likely to be attached.

Middle-Eastern Territories.

LONDON, January 17.
The Times says, by a very narrow majority, the Cabinet recently transferred Middle-Eastern mandated territories to the Colonial Office.

Lancashire Cotton Industry. Improvements Noticeable.

LONDON, January 17.
The Sunday Times says improvement in Lancashire cotton industry is noticeable and there is larger enquiry, particularly cabled demands, for quotations from India and China. Rapid progress of piece goods is somewhat checked by unfavourable exchange rates but there is some speculative buying in Manchester owing to the expectation of improved orders from abroad. The paper adds that preparations are being made to restart weaving sheds and there is every probability that operatives will be more fully employed shortly.

The Indian Viceroyalty.

Mr. Montagu's Position.

Fallacious Arguments.

(REUTER'S)

LONDON, January 10.
More than one paper has suggested that Lord Reading's appointment must be followed by Mr. Montagu's resignation, but no one has given a reason for this with the frankness of the Westminster Gazette's diarist, who says that Conservative opinion has never forgiven Mr. Montagu for his speeches condemning General Dyer, and will not tolerate a Jewish Viceroy and Jewish Secretary of State, more particularly as Palestine is governed by Sir Herbert Samuel.

This writer expects that the Prime Minister, having got his way over Lord Reading's appointment, will have to surrender the India Office to the Unionists, and the argument that will be used is that Mahomedan opinion must be satisfied, if Mr. Montagu remains there will be trouble in the Cabinet and the House of Commons. The resignation of Mr. Montagu will mean the advancement of a true blue Tory. "Liberals who know how completely Mr. Winston Churchill has abandoned his liberal principles, will devoutly hope that he will not go to the India Office. It is said that Mr. Austen Chamberlain may succeed Mr. Montagu, but I wonder who would care to take on his next Budget. He might, however, see the Budget through, and then take up the new post."

The Yorkshire Post, with regard to the appointment of the Viceroy, says that it is probably true that Lord Reading was not the first to whom the post was offered, but if Mr. Lloyd George finds in some quarters a hesitancy to accept service under his Government in responsible executive positions, the disadvantage is one to which he has himself contributed by his attitude towards some who have been the subjects of popular clamour.

The Yorkshire Post complains that there is no sign that the Government of India are taking effective measures to assert the authority of the law and restrain seditious propaganda, and while it thinks that tact and discretion should be used to encourage the reaction produced among Moderate Indians by the very violence of the recent counsels, it demands as a first essential, firm and consistent rule unimpaired by menaces in India and sentimentality in Downing Street.

In this connection it quotes the following passages of a letter from Sir Michael O'Dwyer to the Daily Telegraph:—"Officials and non-officials in India who ventured to speak out and expose the true aims of the extremists have been visited with official censure and displeasure, while steady pressure has been employed to keep back the truth, on the ground that plain-speaking might hurt the feelings of the extremists, whom it was hoped to conciliate:—Pioneer."

Situation in India. Bogey of Bolshevism.

LONDON, January 14.
BRISTOL.—A persistent effort is being made here to connect the Nationalist movement in India with the Bolsheviks by the use of the word Soviets instead of Panchayats to designate the committees formed by the Rai Bareilly peasants. The trouble there is attributed to Mr. Gandhi, who, the Telegraph says, has grasped the Red band of the Russian communist.

The Telegraph says Afghanistan is the bridge across which Red emissaries perhaps also money and munitions, would stream upon Hindustan therefore Afghanistan must be saved and provision made in India against contingencies which would tax the British resources to the last degree.

Apparently Lord Reading's declaration of policy has alarmed the Telegraph which urges him to sternly and effectually check native insurgents like Mr. Gandhi and imported Western sedition mongers.

The Globe has opened its columns to Anglo-Indian ex-satrap and merchants who are demanding the imprisonment of Mr. Gandhi and other leaders. The same cry is echoed by many papers. I still believe nothing will be done to queer Lord Reading's pitch in advance of his arrival and he will do his best to assuage India's hurt feelings.—The Hindu.

Duke of Connaught. End of Madras Visit.

LONDON, January 16.
The Daily Chronicle in a leader on H.R.H. the Duke of Connaught's speech in Madras, emphasises that British administrators are now all resolved to give the scheme of self-government in India as fair as possible a trial. The paper admits the difficulties, especially those created by Mr. Gandhi, whose political uses of his power have hitherto been uniformly short sighted and mischievous, but the logic of Indian development is against him. The Duke of Connaught truly said that the success of the new era would depend on Indian enterprise, brains, self-help and patriotism, and they are steadily growing factors. Indian statesmen have now such a chance to prove their worth as never before. The future is theirs if, they will but grasp it as practical men.

The German Treaty. Reduction of the Army.

LONDON, January 15.
A Berlin message states that Herr Gossler, Minister of Defence, declares that Germany has now fulfilled all the conditions of the Treaty with regard to the reduction of the army, which consists now of only 80,000 men and 4,000 officers. As a result of the surrender of tonnage as compensation for the Scapa Flow sinkings, Germany has actually fewer ships than the Treaty allows.

Upper Silesia Border.

Referring to the reported massing of Polish troops on the border of Upper Silesia, the Minister says that there are 140,000 regular troops and 50,000 irregulars. The situation is serious, as the troops allowed to Germany are insufficient to deal with the Poles.

French Government.

Claims Urged.

Serious Changes in Cabinet.

(REUTER'S)

LONDON, January 15.
M. Peret has not yet succeeded in forming a Cabinet owing to the conflicting claims of M. Poincaré and M. Briand for the Ministry of Foreign Affairs. It is possible that M. Peret will relinquish his task.

LATER.—A Paris message states that M. Briand has now consented to form a Cabinet, M. Peret having abandoned the task.

The Briand Ministry. German Reparations.

LONDON, January 16.
While some Paris correspondents are apprehensive that the advent of Briand ministry may mean the hardening of French attitude towards Germany and divergence between the British and French points of view, *Matin* declares that Mr. Briand has approved the policy of M. Millerand and M. Leygues with regard to reparations, namely the agreement with the Allies, especially Britain, with the object of definitely securing modified demands rather than striving after larger payments or standing alone.

Cabinet Formed. Portfolios of Ministers.

LONDON, January 17.
PARIS.—M. Briand has succeeded in forming a Cabinet. He himself is the Premier and Foreign Minister, M. Barthou, Minister for War, M. Marraud, for Interior, and M. Doumer, Minister of Finance.

Imperial Banks.

LONDON, January 15.
The creation of a chain of Imperial banks on the lines of the United States Federal Bank system and the adoption of silver at a fixed ratio to gold for international payments are the principal remedies in a scheme given prominence to by the *Financial Times* as more likely to remedy the foreign exchanges than any other.

Prussian Elections.

LONDON, January 15.
A Berlin message states that the outstanding question in the impending Prussian General Elections will be whether black, white and red, which is favoured by Reactionaries, or black, red and gold, which is favoured by the Lefts, shall be the national colours. In order to prevent disturbances, it is suggested that the matter should be settled by a referendum.

The Farrow's Bank.

LONDON, January 15.
The Official Receiver announces that the assets of Farrow's Bank which up to the present can be pledged will enable interim repayment to depositors at the end of the month of 2s. in the pound. The distribution is hardly likely to exceed another shilling.

Miss. Normanton the Lady Barrister. A Unique Distinction.

LONDON, January 13.
Successful candidates for the Bar include Miss Helena Normanton, who has achieved the distinction of simultaneously passing in criminal, Roman and Constitutional law, in which she is the only woman to obtain a first class. She was at one time editor of the journal *India*. She says that she intends also to take Hindu and Mahomedan law.

In a statement to the *Daily Chronicle*, she said that she thought it important for women to realise the legal conditions under which Asiatic women lived. European women might be pressing for a kind of world beautiful to them, but which would not suit Eastern women at all.

International Emigration.

LONDON, January 15.
A meeting of the International Committee of Emigration, which will report to the International Labour Conference, will be held at Geneva in April with Lord Cave as Chairman. Membership will be allocated by the International Labour Conference at Washington. It will include Government employers and workers' representatives distributed among various countries belonging to the League.

The Greek Offensive.

LONDON, January 15.
CONSTANTINOPLE.—It is understood that the Greek offensive is developing on a vast scale. It is expected, that the Greeks are about to occupy Eskisehir an important Kemalist centre and the railroad for Angora. The Nationalists are displaying great activity in sending reinforcements thither. It is reported that Mustapha Kemal has gone to the front. Meanwhile, the operations have created a deep impression in all circles but the newspapers do not offer any comment.

British Naval Defence. Big Ship Policy.

LONDON, January 15.
The *Daily Chronicle's* Parliamentary correspondent says that there is reason to believe that the Sub-Committee of the Council of Imperial Defence, which is considering the desirability of building big battleships, will decide against the continuation of the big ship policy. The preponderant effect of the evidence adduced points to this in a definite and practical way. It is probable that the decision will be based on the ruinous cost of big ships and the attendant warcraft and aircraft, also of building a fleet deck and harbour accommodation, which would by the endeavours to reduce the war debt.

Electricians' Strike.

Ilford in Darkness.

(REUTER'S.)

LONDON, January 15. There were extraordinary scenes at Ilford last night, which was in darkness in consequence of a strike of municipal electricians, owing to the Urban Council's rejection of their wages claims. Ilford was in candle-light. The strike, originated in the black-coated technical and electrical staff. Electricians, dustmen, sweepers others joined in sympathy. The electric tram service is suspended. Five thousand factory people are idle.

Sir A. Geddes

LONDON, January 15. A Washington message states that Sir Auckland Geddes has left for London. It is understood that Mr. Lloyd George is anxious to profit by the lull in American political activities to discuss the outstanding problems between the two countries.

The Money Market. Reduction of Bank-Rate.

LONDON, January 15. Financial circles are making strenuous efforts to secure a reduction of the bank-rate to 6 per cent, laying stress on the fact that eight Scottish banks hold deposits to the extent of £273 millions, much of which would be attracted to commerce by the reduction. On the other hand, shipping companies are awaiting a favourable opportunity to place large subscription loans on the market.

(Associated Press.)

Repressive Laws.

Mr. Sastri's Resolution.

DELHI, January 17. The Hon'ble Mr. Srinivasa Sastri has given notice of the following resolutions to be moved in the forthcoming session of the council of state:—This council recommends to H. E. the Governor-General-in-Council that a Committee be appointed to examine repressive laws now on Statute Book, and report whether all or any of them should be replaced and in cases where repeal is not desirable, whether the laws in question should be amended, and if so, how.

Duke of Connaught.

Commander-in-Chief's Telegram.

DELHI, January 17. A Communique says:—The following telegrams were exchanged between H.R.H. the Duke of Connaught and H. E. Lord Rawlinson of the Duke's arrival in India. From Lord Rawlinson to the Duke of Connaught:—On behalf of all ranks of the army, both British and Indian, I desire respectfully to welcome your Royal Highness to India on your arrival at Madras. The army remember with feelings of deep regard the many occasions on which your Royal Highness held commands in this country and they are proud to have their illustrious and well beloved Field Marshal once more amongst them.

From H. R. H. the Duke of Connaught to H. E. Lord Rawlinson:—I thank you and all ranks of the army both British and Indian, for the welcome I have received from you on my arrival. I much appreciate your kind reference to my former service in India. I am so pleased to renew my acquaintance with the Indian army.

The Frontier Situation.

LAHORE, January 17. The Civil and Military Gazette frontier correspondent states that all is reported quiet along the border. A party of adventurers from Ningrapbar recently visited Afridi country and distributed a certain amount of money to Afridi Mullas with a view to upsetting the settlement between Afridis and the British Government. Tribesmen as a whole, however, have long since lost all faith in such outside interference and it is unlikely that this episode will have any appreciable effect.

A communique says:—The situation at Wana continues quiet. Parties of recalcitrant Mahads continue to give trouble on Tank Zam between Jandola and Ladha. On the 14th a party of these men attacked and held up our picketting troops on Serarogha Ladha Road about 5 miles northwest of Serarogha. Withdrawal of all our road troops was successfully accomplished under cover of a small column sent out from the camp. Our casualties were one British Officer wounded, two Indian other ranks killed, ten Indian other ranks wounded and one Indian other rank missing, believed killed. The enemy casualties are not yet known but are believed to have been considerable.

M. Clemenceau.

BOMBAY, January 17. M. Clemenceau ex-Premier of France now touring in India is expected to arrive in Bombay on the 27th instant and stay here for about four days as a guest at the Government House and also dine at the Byculla Club before leaving for the interior on the 30th instant. The French colony in the city is making arrangements to accord a fitting reception to the veteran statesman.

The Kohinoor Mills.

BOMBAY, January 17. The locked-out men of the Kohinoor Mill turned up at the mill this morning and it is stated offered to resume work. It was declined by the manager of the mill on the ground that he could not allow them to do so until he was satisfied as to their sincerity and until he had obtained permission from the Agents, whereupon the men quietly dispersed.

Congress Propaganda.

Calcutta National University.

Mr. Andrews Promises Co-operation.

(ASSOCIATED PRESS.)

CALCUTTA, January 17. The *Servant* has received the following telegram from Mr. C. F. Andrews:—"Kindly announce that I shall most gladly serve the new Calcutta National University when founded in any capacity consistent with my primary duty at Shantiniketan. My whole heart is with the national University movement."

Swaraj or Education. Boycott Propaganda.

CALCUTTA, January 17. A number of student non-co-operation meetings were held yesterday in different squares of Calcutta followed by a mass meeting in the evening at Mirzapore Park attended by about fifteen thousand students, Maulana Abdul-Kalaw Ayub presiding. Resolutions were adopted urging muftasil students to come out of schools and colleges, not to deposit examination fees and contribute to help the movement. Messrs C. R. Das Bapin Chunder Pal and Rev. Hesbut Anderson were present at the meeting.

Students' Firmness.

CALCUTTA, January 17. The students who have withdrawn from colleges are still holding out. Mr. C. R. Das addressed seven student meetings today urging them to come out of colleges. The final B. L. Examination commenced to-day. There were only a few absentees. The newly started National College has opened a technical branch including weaving and students are being admitted.

Rangoon National School's Steady Progress.

RANGOON, January 17. The University and school situation is unaltered. National schools are being supplied with teachers from the ranks of University strikers.

C. P. Congress Committee.

NAGPUR, January 17. The Central Provinces Provincial Congress Committee passed a condolence resolution for the untimely death of Pandit Bishun Dutt Sukul. A similar resolution was also adopted for the death of Rao Bahadur R.N. Mudholkar.

Calcutta Taxi Strike.

CALCUTTA, January 17. There was no improvement to-day in the taxi strike. Some drivers of private motor cars joined the strikers. The police Commissioner will receive a deputation to-morrow from the Taxi Drivers' Association. The Secretary, Calcutta European Association, sent the following letter to the Police Commissioner:—In view of the present existing taxi strike drivers, I am directed to ask what action you are taking to protect private drivers being intimidated. In reply the Police Commissioner writes:—Police patrols have been placed with order to arrest anyone intimidating or interfering with private motor cars drivers.

No Force or Violence.

CALCUTTA, January 17. At a meeting of taxi drivers on Saturday it was proposed that drivers of private motor cars and lorries should stop work before to-morrow morning and some drivers of private cars present gave an undertaking that they would carry out the proposal. It was then decided to inform absentees that they should follow suit from Tuesday morning and in case any one went against this united request, he should be approached and requested, failing which men should lie on roads in front of cars but would not use force or violence.

Ministers' Salaries.

Proposal to fix at 1000, per month.

PATNA, January 17. Mr. Ganesh Das has given notice to move in the Bihar and Orissa Legislative Council a resolution recommending that Ministers salary be fixed at Rs. 12,000 a year.

Indian Science Congress.

CALCUTTA, January 17. The eighth session of the Indian Science Congress will be held here from 31st January till 5th February at Dalhousie Institute and at the Office of the Geological Survey of India.

Scarcity in C. P. Government Statement.

NAGPUR, January 17. The following scarcity statement has been issued by the Local Government has been declared in Mandla, Jubbulpore, Bilaspur, Drug, Amraoti, Akola and Buldana Districts. Full programme of works has been prepared in Districts in which scarcity has been declared and others where though it is not yet necessary to declare scarcity, it is advisable to provide measure of employment. In scarcity districts the number of persons on works is 19652. Gratuitous relief for persons unable to work has been started in Mundla and Bilaspur and is being started in other affected tracts. The number in receipt of such relief was 1736. Allotments exceeding rupees twenty lakhs have been sanctioned for loans under land improvement and agriculturists loans Act and loans are being distributed wherever necessary. Forest concessions have been liberally granted. Emigration on large scale is reported from Chattisgarh division to coal fields and Iron works in Bengal and there has been some immigration from adjoining states into Jubbulpore and Bilaspur. Food stocks are sufficient everywhere except in Mandla where special arrangements are being made for import of food through Government Agency. Public health is good except for some influenza and elapsing fever. Prices show small tendency to fall. Crime shows no appreciable increase.

Madras Labour Leaders.

Bombay Railway Men's Sympathy.

(ASSOCIATED PRESS.)

BOMBAY, January 17. The Secretary of the Railway and docks workers unions of Bombay has sent a telegram to the Government of Madras viewing with great apprehension the action taken by the latter against Mr. B. P. Wadia and others in the matter of Buckingham Mills dispute as calculated to suppress trade unionism in India and sympathising with Mr. Wadia and his colleagues in their present trial in which they wished them all success.

Bombay Administration Report for 1919-20.

BOMBAY, January 17. The Bombay Presidency administration report for 1919-20 records great industrial prosperity of province. Cotton mill industry prospered despite serious labour trouble. Oil mills were also busy. Haulloom weaver had good year as well. Although trade differed for want of tonnage the gross value of imports and exports broke all previous records. Alexandra Docks till then reserved for war purposes were thrown open to commercial traffic providing seventeen additional berths for vessels. Shortage of house accommodation having become acute the Rent Act was extended for two years. The land between Sewri and Mazagoh measuring 3387 acres was reclaimed and provision of storage room for grains, cotton, manganese timber and coal made rapid progress. Port Trust railway had 105 miles of line. Total customs revenue amounted to nearly seven and a quarter crores. Important irrigation works were pushed on cost in the year amounting to nearly one and three quarter crores. The Sukkur barrage irrigation scheme estimated to cost sixteen crores was submitted to India Government for sanction. Education claimed 239 lakhs, an increase of 40 lakhs over previous year.

Railway Police Committee.

BOMBAY, January 17. The Railway Police Committee appointed by the Government of India with a view to enquire into adequacy of arrangements for protection of passengers and goods will be in the Bombay Presidency from 24th to 30th January. Public has been invited to put their views before the Committee.

Bank of Bombay. Half Yearly Report.

BOMBAY, January 17. The Directors report of the Bank of Bombay for half year ending December 31st state frauds in ledger department of the Bank amounted to Rs. 1680000. A portion of the above has been already recovered and a substantial portion of the balance will be recovered from secured assets. In the meantime full amount of loss has been provided for. The Imperial Bank embracing three Presidency Banks will be constituted on the 27th instant. As Sir Robert Aitken has been appointed a Managing Governor of the Imperial Bank the present Deputy Secretary Mr. R. A. Don will succeed him as Secretary and treasurer in Bombay.

The extension of Southern Shan States Railway from Aungban to Haho opened to-day for goods traffic only. Passenger opening takes place later.

Kumardhubi Engineering Works. Strike Situation.

KUMARDHUBI, January 18. The strike situation at Kumardhubi engineering work remains unchanged. The strikers are still picketing bazaars and local shopkeepers are prevented from supplying food to managerial and office staff of the works who are dependent on supplies which are specially sent from Calcutta. The strikers have hitherto made no attempt to approach the management with a view to settlement.

Military Secretary to Viceroy.

RANGOON, January 18. News has been received here that Major Kennedy Crawford Stuart, formerly of Burma Military Police, new officer commanding, 127th Bawabis has been appointed Military Secretary to the new Viceroy. He accompanied Lord Reading in the same capacity on two visits to United States.

Calcutta Principals' Meeting. Ripon College Principals' Circular.

CALCUTTA, January 18. In connection with the students strike in Calcutta a conference of Principals of Calcutta colleges was held on Saturday at the invitation of the Vice-Chancellor. After discussion, it was decided that each principal should have the discretion of dealing with the strike situation in his college as he thought fit. The Principal of the Ripon College has issued the following notice to the teaching staff:—Professors are given distinctly to understand that the college has not been closed that punctual attendance is expected from them that if any of them fails to turn up at the appointed hour consequences would be more serious.

(Message incomplete.)

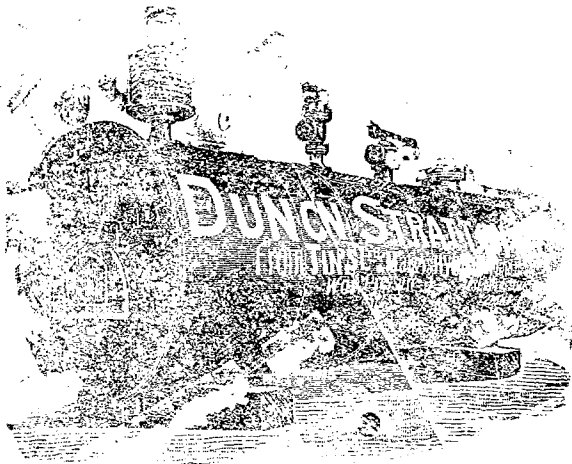

DUNCAN STRATTON & Co.

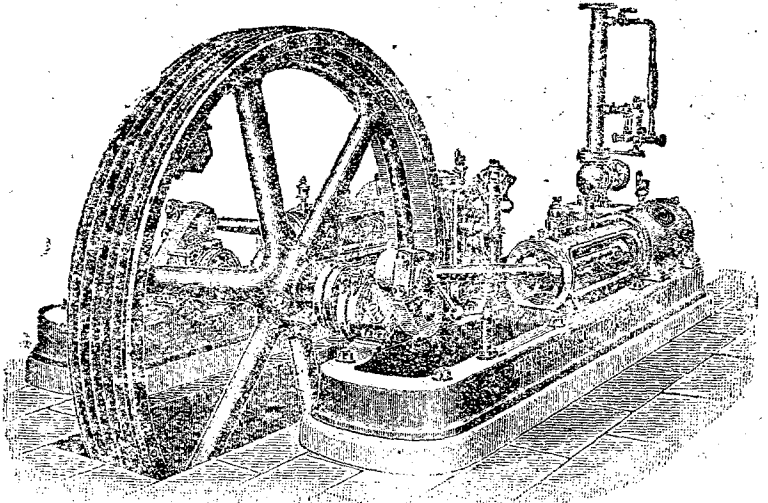
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ ఆండు కో.

ఎంజనీర్లు, మెషినరీ ఇంజనీర్లు, 9 మెరయిన్ వీధి, బొంబాయి.

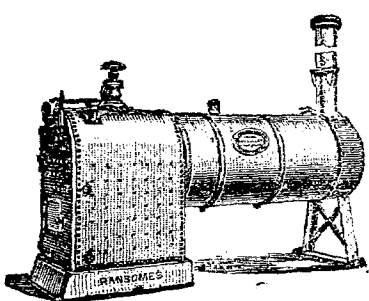
ప్రెస్ మిల్ కార్నిష్ బాయిలర్లు.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
వర్తమాన — దయామేటరు
అ. 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు వర్తమానము.
స్టీమ్ బోయింగ్ ప్రెస్
80 హానులు మొదలు
160 హానుల వరకు వర్తమానము.

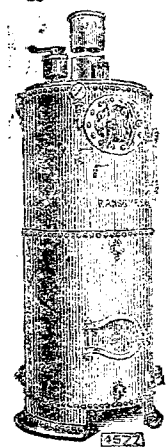

ప్రెస్ మిల్ లిఫ్ట్ మోటార్ బాయిలర్లు.
పొడవు 20 అ. మొదలు 82 అ. వరకు వర్తమానము.

దయామేటరు 6 అ. మొదలు 10 అ. వరకు వర్తమానము.
స్టీమ్ బోయింగ్ ప్రెస్ 100 హానులు మొదలు 250 హానుల వరకు వర్తమానము.

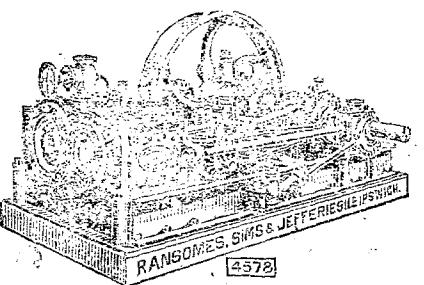
లోకో మోటివ్ బాయిలర్లు.
స్టీమ్ బోయింగ్ ప్రెస్ 80 హానులు మొదలు
100 హానులు, 120 హానులు, 150 హానుల వరకు వర్తమానము.

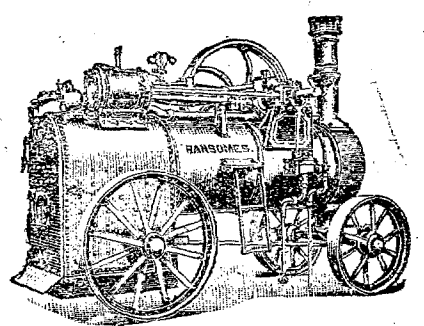
వర్టికల్ బాయిలర్లు.
దయామేటరు 6 అ. మొదలు 10 అ. వరకు వర్తమానము.
స్టీమ్ బోయింగ్ ప్రెస్ 80 హానులు మొదలు 100 హానుల వరకు వర్తమానము.

ఈ క్రింద తెలుసుకొనిన వాటిని
స్వయం చేయవచ్చుము.
మాది బిల్డింగ్ మెషిన్, వాటిసామా
దాని ప్రెస్సింగ్ మెషిన్ [ప్రెస్]
మాది స్పిన్లింగ్ మెషిన్
మాది పిండింగ్ మెషిన్
అన్ని రకముల స్టీమ్ ఎంజిన్లు
అన్ని రకముల స్టీమ్ బాయిలర్లు
కోల్ ఫ్యూయర్ విత్రింగ్ మెషిన్
మానవిజ్ఞ మెషిన్
మంచుగడ్డకేయు మెషిన్ [సామానులు]
కట్ట బిల్డింగ్ మెషిన్ వాటి
అన్ని రకముల మంచు మెషిన్లు
వాగర్లు, కట్టసాదా కంధ్రమైన కోరములు
కెరకన్ మానె కుడడు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగ్ (ప్లాంట్) కోరములు
లేకులు వర్క్ సాఫ్ట్ కోరములు
స్టీమ్ సాప్లింగ్, కమ్మింగ్, పెడెస్ట్రాన్
రాట్ విరన్ అండు కాన్స్ విరన్ ఫుల్లియ.
కగయరా అన్ని రకముల సామానులు.

స్టెడ్ బ్లెస్డ్ కాంపౌండ్
మోండ్రాస్టాని' ఎంజిన్లు.
(కాన్స్ట్రక్షన్ మొదలుండి పోస్ట్ టెస్టింగ్ వరకు.)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఎంజిన్లు కూడ గలవు.

హైస్పీడు కాంపౌండ్ ఎంజిన్లు.

పోర్టబుల్ స్టీమ్ ఎంజిన్లు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరుగలవి.
స్టీమ్ ప్రెస్ 120 హానులు గలవి.
కాంపౌండ్ — హై, లో ప్రెస్ సిలిండరు.
స్టీమ్ ప్రెస్ 150 హానులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణా జిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్సు ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ ప్రొప్రైటరు గారైన
మానేవల్ బాపనయ్య గారి కై నను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.
దగ్గు, కైళ్ళము, కడికము, రొమ్ముపడికము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,
బెణుకులు, చిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.
చక్కని డబ్బీతో నూనె తేలు తూ. 0—10—0; దబ్బీ 1—5 తూ 5—12—0. పోట్లుభర్తలు కలు.
అమృతాంజనం డిపో, } 109, ఫ్రేరింగ్, బొంబాయి,
} 6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

